

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעים רבינ'ם מושלים

התבטלה המחלקת

רבינו הקדוש מלמדנו במשל נפלא זה כך:

לפעמים מתנברים על האדם אנשים שחפצים לריב ולעשות מחלקת. או שהם מדברים נגד האדם דבורים רעים, או שהם עושים לו מעשים שיכולים להזיק לו ולהכעיסו, אך אם האדם לא ישים את לבו ויתחיל להשיב להם מחלקת וגם הוא ידבר נגדם ויעשה מעשים להזיקם, הרי שהוא רק עוזר להם לחלק עמו.

כי כל רצונם לעשות מחלקת!

אך אם במקום זה הוא רק לא מביט על מעשיהם ודבוריהם אלא דן אותם לכף זכות ועושה להם טובות אחרות, הרי שבכך הוא הורס להם את רצונם לעשות מחלקת, והם כבר לא יגיעו למבקשם לחלק עליו, כי איך אפשר לחלק ולריב עם מישהו שלא רב עמי ואינו נגדי?...

כמו העפר שכלם דורכים עליו, ובמקום לנקם הוא רק מוציא ממנו מאכלים טובים ופרות מתוקים...

נדע שלעולם לא משיבים מחלקת למי שמנסה לחלק עלינו, אלא להפך, נכבדו וניקרו ונעריצו, וכך המחלקת תסתיים עוד בטרם החלה. (ערפ ליקרמ רע"ז)

ישב לו ר' דוד בסלון ולמד תוספות עמק בדין השבת אבדה. לפתע הוא שומע רעש, הוא מתרפו ומקשיב ולאזנו מגיעים קולות של דפיקות ורעשים חזקים.

הוא קם ממקומו, יוצא החוצה לחצר, ומה הוא רואה? את שכנו מהחצר לידו עומד וחופר עם מעדר ישר עמק עמק לכוון הבית שלו. ברגע הראשון חשב לעצמו ר' דוד, מה? הוא חופר לכוון החצר שלי? אני לא מפתח ממנו! אני אחר גם כן לכוון החצר שלו!

הוא רץ להשאיל מעדר מהגמ"ח, ופתאום הוא חושב לעצמו: מה? אני הולך לחפר מולו לכוון חצרו? הרי אין טפשות גדולה מזו, משום שאחר לכוון, אני בסך הכל רק אעזר לו להגיע מהר יותר אלי, כי אני אחר מהצד שלי לכוון החצר שלו והוא מהצד שלו לכוון החצר שלי, הרי יוצא שאני רק עוזר לו לעשות בור נגדי ונגד רצוני.

במקום זה אני לא אעשה כמוהו, אלא אני רק אעמד ואשפך דליים מלאי חל ועפר בצד חצרי, וכך יצא שככל שהוא יחפר עוד ועוד לא יעזר לו כלום מפני שכמה שהוא יחפר בצדו יתמלא לו עוד מהחול שאני ממלא בחצרי, וכך הוא לא יצליח לעשות אף בור.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ג - משבעה בעטלערס רמזי המעשיות (15)

אשרי אשרי מי שיזכה אפלו בעולם הבא לידע בה קצת קצת. ומי שיש לו מנח בקדקדו, תסמנה שערות בשרו ויבין קצת גדלת הנורא יתברך וגדלת הצדיקים האמתיים, פשיסתפל היטב במעשה נוראה הזאת. אשר לא ישמע בזאת.

ענין פסוק מקצה הארץ הנ"ל השיף להמעשה של יום שלישי כנ"ל. זה שמעתי מפרש מפיו הקדוש והנורא, זכרוננו לברכה.

עוד ראה זה מצאתי אחר-כך שרב דברי הקפיטל תהלים שפיתוב שם זה הפסוק, שהוא קפיטל ס"א, רבו ככלו מבאר שם רמזי סודות נשגבות של המעשה של יום שלישי הנ"ל.

"ימים על ימי מלך תוסוף" כו', כי הוא צריך תמיד שיוסיפו לו ימים על ימיו וכו' וכו' ל.

חסד ואמת מן ינצרוהו. זהו איש חסד האמת וכו' דער גרוסיר מאן דער אמתיר איש חסד. פי כל הזמן והימים נעשה על ידי האיש גדול, שהוא איש חסד האמת וכו', כנ"ל שם במעשה הנ"ל.

והוא נותן ומוסיף בכל פעם, ימים על ימי מלך, שהוא הלב הנ"ל שהוא בחינת דוד המלך, עליו השלום, כנ"ל. וזהו ינצרוהו, פי הוא שומר ונוצר.

שתכף כשמגיע סוף מאד שישתלק היום, ואז היה מסתלק המעין, והלב, וכל העולם כולו, חס ושלום. אזי איש חסד האמת נוצר ושומר זאת, ובא ונותן יום להלב וכו'.

וזהו: "כן אומרה שמך לעד לשלמי נדרי יום יום". פי כל יום ויום שהוא נותן לו, הוא בא בזמירות ושירות וכו' כנ"ל:

אחסה בסתר פנפיה סלה, פי כשהלב הנ"ל צריך לנות בא צפור גדול ופורש פנפיו עליו וכו'. וזהו אחסה בסתר פנפיה וכו'.

שיף ליום ראשון, ענין הזקנים שהתפארו כל אחד ואחד מה שהוא זוכר, שנה זוכר אפלו כשחתכו לו את הטבור וכו', וזה היה הזקן הקטן שבכלם וכו'.

אמר רבנו זכרוננו לברכה, שבגמרא (ירושלמי) איתא מעין זה: ששמואל התפאר בעצמו שהוא זוכר את פאב המילה וכו' עין שם.

מי יפאר מי יספר. מי יוכל להעריך מי יוכל לשער אפס קצה אחד מאלפי אלפים ורבי רבבות מהתנוצצות קצת רמזי פלאי פלאות מסודות נוראות ונשגבות מאד מאד של המעשה הנוראה הזאת.

אשר היא מלאה סודי סודות מתחלה ועד סוף, ומשפיל על דבר ימצא טוב התנוצצות איזה רמזים לפי ערכו.

זאת המעשה קשה לי מאד לספר. אך מאחר שהתחלתי לספרה, אני מכרח לגמרה.

בזאת המעשה, אין שום תבה שלא יהיה בה פונה. ומי שבקי בספרים יוכל להבין קצת רמזים.

והנה, ענין החצים הנ"ל, שיש לו פת בהידים להחזיר החצים כנ"ל, זה בחינת (דברים לב): "ותאחז במשפט ידי". וכמו שפרש רש"י "בשר ודם זורק חץ, ואינו יכול להחזירה, והקדושי-ברוך הוא זורק חץ ומחזירה".

ובחינת הצדקה הנ"ל, שהיא כנגד החומות של מים שהם גלי הים, זה בחינת (ישעיה מוח): "וצדקתך כגלי הים".

והרוח הנ"ל שיוכל לאחז בידיו, זה בחינת (משלי ל): "מי אסף רוח בחפניו". (שנה בחינת נגינה כמבאר במקום אחר) (עין לקוטי מוהר"ר סימן נד).

ועשרה מיני נגינה, ועשרה מיני דפקין זה מבאר כבר. (ועין בלקוטי תנינא סימן כד) בדרך ל"ב. כל זה שמענו בפרוש. אך מי ומה ואימת, זה עמק עמק.

הינו שגוף ענין המעשה, מי הם כל הנ"ל, ומה הוא ואימת היה כל הנ"ל, זה עמק מלהשיג.

גמר המעשה, הינו מה שהיה ביום השביעי, הינו ענין הבעטליר שהיה בלא רגלים, וגם סיום התחלת המעשה מענין המלך הנ"ל, לא זכינו לשמעה. ואמר שלא יספרה עוד. והוא הפסד גדול, כי לא נזכה לשמעה עוד עד שיבוא משיח במהרה בימינו אמן.

גם אמר: אלו לא ידעתי שום ענין אחר, פי אם זאת המעשה, היה גם-כן חדוש גדול מאד! כף אמר בפרוש.

פי זאת המעשה היא חדוש נפלא מאד. ויש בה מוסר הרבה מאד, ותורה הרבה. פי יש בה כמה תורות.

גם מדברת מהרבה צדיקים קדמונים, מדוד המלך, עליו השלום. פי דוד המלך, עליו השלום, עמד בקצה הארץ וצעק אל המעין היוצא מן האבן שעל ההר, כנ"ל.

כמו שפיתוב (תהלים סא): "מקצה הארץ אליה אקרא, בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני".

(כל זה שמענו מפיו בפרוש. והמוכן מדבריו. פי דוד המלך, עליו השלום, הוא בחינת לב כמבואר (עין דבר שמות קח). ועליו מרמז במעשה ענין הלב של העולם, שעומד בקצה הארץ כנגד המעין, וצועק ומשתוקק אליו תמיד וכו'. וענין הדברים סתומים. אשרי מי שיזכה להשיג סודות המעשה).

ענין דוד המלך והמקרא הנ"ל מקצה הארץ שמרמז בהמעשה, זה שיף ליום שלישי. פי שם מדבר מענין הלב והמעין. עין שם

ותראה נפלאות איה בכל ענין מרמז דברים נפלאים. ובגדלת נוראות מעשה זו אי אפשר לדבר כלל, פי היא עולה על כלם.

שאלות לחידודא

כחן 38אך:

מעשה י"ג משבעה בעטלערס רמזי המעשיות (15)

- תורה הרבה
- שתי התשובות נכונות
- 1. על איזה צדיק אמר רבינו שמרומו בהמעשה של יום השלישי ?
 - על דוד המלך
 - על שלמה המלך
 - על שאול המלך
- 2. על איזה סיפור אמר רבינו שהוא עולה על כולם?
 - חכם ותם
 - בעל תפילה
 - שבעה בעטלערס
- 3. האם למדת את המעשה השבוע?
 - כן
 - לא
 - חלק

- 4. המעשה של הו' בעטלערס היה קל לרבינו לספר?
 - קל
 - קשה
 - קשה מאוד
- 5. במעשה של הו' בעטלערס יש כוונה בכל תיבה או בכל ענין?
 - בכל תיבה
 - בכל ענין
 - בכל דף
- 6. מה רבינו לא סיפר בזה המעשה?
 - מה שהיה ביום השביעי
 - סיום התחלת המעשה מהמלך שקיבל את המלוכה בחיי אביו
 - שתי התשובות נכונות
- 7. מה אמר רבינו "אלו לא ידעתי שום ענין, רק זאת המעשה"?
 - רבינו לא דיבר על זה
 - היה ג"כ חידוש גדול
 - היה ג"כ חידוש גדול מאוד
- 8. מה אמר רבינו שיש בזה המעשה?
 - מוסר הרבה מאוד

בעומק המעשה

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

איזה קשר יש בין מה שלמדנו השבוע במעשה, לפרשת השבוע בשלח ? והמלך וחילו הנ"ל רדפו אחריה ונטבעו במים איזה קשר יש בין מה שלמדנו השבוע במעשה, לפרשת מקץ ? והקיץ ונכנס החלום בלבנו, וקרא לכל פותרי חלומות

במה פעמים מספר רבינו בסיפורי מעשיות על חלום ?

במעשה ד' - פעם אחת שכתב המלך לישן וראה בחלום שהשמים זפים

במעשה ז' - וחלם לו שהיה בידו אבן טוב

במעשה ח' - ובא בחלום להרב הנ"ל אביו

במעשה י' - פעם אחד חלם להבערגיר - באותו הלילה חלם לי גם כן שאני עשירה גדולה

במה פעמים מזכיר רבינו באן המספר "עשר" ?

1. ושם הם עשר חומות זו לפנים מזו
2. והגיעו אליה כל העשרה מיני חצים
3. שמשוחים בעשרה מיני סמים
4. כל העשרה מיני צדקות

במה פעמים יש בסיפורי מעשיות "בת מלכה" ?

1. במעשה א' - 2 במעשה ה' - 3 במעשה י"ב - 4 במעשה י"ג

במעשה י"א - פעם אחת הניח עצמו לשכב. וחלם לו - פעם אחת חלם לו, שהתקון שלו הוא, שישליף את המלוכה

במעשה י"ג - פעם אחת חלם לו לאותו המלך, שהיא עמדה עליו והרגה אותו

5. ואני יודע כל העשרה מיני דפיקין
6. על ידי העשר אצבעות
7. העשרה מיני נגינה

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

שים לב לשינויים וחילוקים בלשון רבינו הק' בכל שבעת הימים של השבעה בעטלערס

תסמן בכל משפט באיזה יום כתוב לשון זה

וְהָיוּ בּוֹכִים וּמְתַעֲגָעִים _____
מְאֹד _____

תִּזְכְּרוּ וּנְזַכְּרוּ הַזּוּג הַזֶּה _____

וַיֹּאמֶר: הֲנִנִּי וּנְפַל עֲלֵיהֶם, וְנִשָּׁק
אוֹתָם _____

בְּמִתְנָה לְדַרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי _____

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה וְחִדּוּה גְדוֹלָה מְאֹד.
(הִילּוּא גִיטָאן) _____

כְּשֶׁגִּמְרוּ הַשְּׂמִיחָה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם וְלֹטוּ
תִּזְכְּרוּ הַזּוּג _____

וְהָיוּ מְתַעֲגָעִים וְכו' _____

וַאֲמַר הֲנִנִּי וְכו' _____

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה גְדוֹלָה וְחִדּוּה רַבָּה
מְאֹד _____

בְּיוֹם ... גַּם־כֵּן הָיוּ שְׂמִיחִים _____

וּזְכְּרוּ הַזּוּג אֶת הַבְּעֻטְלִיד _____

וַאֲמַר: הֲנִנִּי וּנְפַל עֲלֵיהֶם, וְנִשָּׁק
עֲלֵיהֶם, וְחִבַּק וְנִשָּׁק אוֹתָם _____

שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם. בְּמִתְנָה
לְדַרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי _____

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה גְדוֹלָה וְחִדּוּה רַבָּה
מְאֹד _____

בְּיוֹם ... הָיוּ גַּם־כֵּן שְׂמִיחִים _____

וְהָיוּ מְתַעֲגָעִים: אֵיךְ לּוֹקְחִין בְּבֶאֱן אֶת אוֹתוֹ
שְׁהִיָּה _____

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה גְדוֹלָה. וְחִדּוּה רַבָּה
מְאֹד _____

וְהָיוּ בּוֹכִים וּמְתַעֲגָעִים _____
וְהָיוּ בּוֹכִים וְהָיוּ מְתַעֲגָעִים מְאֹד _____

שְׁהִיָּא לֹטוּ לָחֵם בִּיעַר _____

עֲנֵה וַאֲמַר: הֲנִנִּי הִנֵּה בְּאִתִּי אֲצַלְכֶם עַל
הַחֲתָנָה _____

וְאֲנִי נוֹתֵן לָכֶם מִתְנָה לְדַרְשָׁה (שְׁקוֹרִין
דַּרְשָׁה גִישָׁאָנָה), שְׁתִּהְיוּ ... כְּמוֹנִי _____

בְּמִתְנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה _____

וְהַתְחִילוּ לִזְכֹּר הַחֲסָדִים שְׁעָשָׂה עִמָּהֶם
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ _____

בְּמִתְנָה לְדַרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי _____

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה וְחִדּוּה גְדוֹלָה וְעֻצְמוֹת
מְאֹד מְאֹד _____

תִּזְכְּרוּ וּנְזַכְּרוּ הַזּוּג _____

וְהָיוּ בּוֹכִים וּמְתַעֲגָעִים _____

הַבְּעֻטְלִיד ... שְׁהִתִּיָּה אוֹתוֹ _____

וַאֲמַר הֲנִנִּי וּנְפַל עֲלֵיהֶם, וְנִשָּׁק
אוֹתָם _____

וְהָיוּ מְתַעֲגָעִים מְאֹד _____

כִּי אִם הִיָּה הוּא בְּבֶאֱן הִיָּתָה הַשְּׂמִיחָה
גְדוֹלָה מְאֹד _____

בְּמִתְנָה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי, שְׁתִּחֲיוּ חַיִּים טוֹבִים
כְּמוֹנִי _____

בְּמִתְנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה _____

וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמִתְנָה אֶת הַחַיִּים
טוֹבִים שְׁלִי _____

וַאֲמַר הֲנִנִּי הִנֵּה בְּאִתִּי אֲצַלְכֶם עַל
הַחֲתָנָה ... וְנִשָּׁק אוֹתָם _____